

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2004-2952

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Nuotio, Lotta			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kansainvälinen ympäristöyhteistyö suomalaisessa ydinvoimakeskustelussa 1986-1993			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2004-10-08	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 122
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma käsittelee kansainvälisen ympäristöyhteistyön esiintymistä suomalaisessa ydinvoimakeskustelussa vuosina 1986 - 1993. Tavoitteena on selvittää, milloin kansainvälisen ympäristöyhteistyön vaatimukset alkoivat näkyä keskustelussa, kuka niitä käytti perustelunaan ja miten niihin vedottiin. Tutkielmassa on käytetty väljästi metodina Chaïm Perelmanin argumentaatioanalyysiä ja teoreettisena viitekehysenä John S. Dryzekin ympäristökeskustelun diskurssijaottelua. Keskustelun rintamalinjoja peilataan myös Rauno Sairisen energiadiskursseihin. Ydinvoimakeskustelu Suomeen rakennettavasta viidennestä ydinreaktorista katkesi Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuuden myötä vuonna 1986 ja viidennen ydinreaktorin luvanhakuprosessi keskeytettiin. Keskustelu jatkui vähitellen vasta vuonna 1989, jolloin hallituksen vuonna 1987 asettama energiakomitea julkaisi mietintönsä. Jo energiakomitea katsoi kansainvälisen ympäristöyhteistyön merkityksen energia-alalla kasvaneen.</p> <p>Keskustelu viidennestä ydinvoimalasta vilkastui 1990-luvun alussa. Selvimmin energiapoliittista keskustelua leimasi ympäristöyhteistyön tavoitteiden korostaminen ja osittain myös ydinvoimakannan ottamisen välttely. Elettiin ympäristökonsensuksen aikaa. Vuoden 1991 eduskuntavaalien jälkeen ydinvoimayhtiöt jättivät hallitukselle uuden ydinvoimahakemuksen. Tämän jälkeen oli ydinvoimakysymykseen otettava suora kanta.</p> <p>Tutkielmassa osoitetaan, että sekä ydinvoiman kannattajat että vastustajat käyttivät kantaa ottaessaan ympäristöyhteistyöargumentteja hyväkseen jo 1990-luvun alussa. Ydinvoiman kannattajat perustelivat ydinvoimaa pääosin siten, että sen avulla olisi helpompi täyttää kansainvälisen ympäristöyhteistyön päästörajoitukset. Ydinvoiman vastustajat puolestaan vetosivat useimmin kansainvälisen ympäristöyhteistyön piirissä esitettyihin säästövaatimuksiin. Myös EY:ssä kaavailtu ympäristöpainotteinen energiaverotus näkyi keskustelussa.</p> <p>Ympäristöyhteistyöllä argumentointi nousi yhä keskeisempään asemaan vuoden 1992 Rio de Janeiron kestävä kehityksen kokouksen myötä. Kokouksessa allekirjoitettu ilmastopöytäkirja ja myös muut osat allekirjoitetusta sopimuskokonaisuudesta näkyivät voimakkaasti suomalaisessa ydinvoimakeskustelussa. Sitkeä talouslaman jatkuessa Suomessa edelleen vuonna 1993 talouden argumentit nousivat keskeisimmiksi ydinvoimakeskustelussakin ja veivät ympäristöyhteistyöargumenteilta merkitystä.</p> <p>Tutkielmassa osoitetaan myös, miten suomalaisessa ydinvoimakeskustelussa esiintyneet ympäristöyhteistyöargumentit jakautuivat kahteen Dryzekin ympäristökeskustelun diskurssiin. Lopuksi hahmotellaan Dryzekin diskursseja mukaillen kaavio ympäristöyhteistyön avulla argumentoinnista suomalaisessa ydinvoimakeskustelussa.</p> <p>Keskeisinä lähteinä keskustelun kulun kuvaamiseen on käytetty Helsingin Sanomia ja keskusteluun osallistuneiden toimijoiden julkaisemaa, ydinvoimaan kantaa ottanutta materiaalia, kuten tiedotteita, kannanottoja, ohjelmia ja puheita. Tutkielman loppupuolella aineistona on painotettu eduskunnassa aiheesta käytyjä keskusteluja.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ydinvoimakeskustelu - Suomi kansainvälinen ympäristöyhteistyö ympäristökeskustelu energiapoliitiikka			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			